

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dört yıldır devam eden Suriye'deki kanlı savaş Suriye'ye sınırı olan diğer ülkelerdeki mültecilerin sayılarında da ciddi artışlara açmıştır. Türkiye, resmi rakamlara göre Suriyeli mülteci sayısının en fazla olduğu iki ülkeden biri konumuna gelmiştir. Ülkemize gelen mültecilerin % 85'i kamp dışında ve sınır illerinde yaşamaktadır. Başta Urfa ilimiz olmak üzere Antep, Hatay, Kilis, Mardin, Şırnak sınır illerimizdeki yerel halk ve mülteciler arasında yaşanan ve giderek artan gerginlikler, sağlık ve çalışma hayatı başta olmak üzere katlanarak artan sorunlar, mülteciler meselenin bir sosyal uyum sorunu haline geldiğini göstermekte, Türkiye'nin bir mülteciler politikası eksikliğini işaret etmektedir. Mülteciler meselesine dair sorunların tespit edilmesi ve kalıcı çözümlerin üretilmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci, Meclis İç Tüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ve talep ederiz.

Saygılarımla, 28.08.2015

İbrahim AYHAN

Şanlıurfa Milletvekili

Leyla GÜVEN

Şanlıurfa Milletvekili

Dilek ÖCALAN

Şanlıurfa Milletvekili

Osman BAYDEMİR
Şanlıurfa Milletvekili

Ziya ÇALIŞKAN

Şanlıurfa Milletvekili

GEREKÇE

Ülkemizde Kasım 2014 itibariyle 1,6 milyon Suriyeli bulunmakta, resmi olmayan rakamlara göre ise bu sayı 2 milyonu geçmektedir. Suriyeli mülteciler en fazla Türkiye'nin Suriye'ye sınırı olan illerine yerleşmekte/yerleştirilmekte ve resmi verilere göre bu nüfusun % 85'i kamp dışında yaşamaktadır. Kamp dışında yaşam, bulunulan şehrin nüfusunu arttırmakla kalmayıp, sağlık, eğitim, istihdam gibi birçok noktada talepleri ortaya çıkarmaktadır. Halihazırda birçok sosyo-ekonomik sorunu olan Urfa, Antep, Hatay, Kilis, Mardin, Şırnak gibi sınır illerimiz bir de mültecilerin ağır sorunlarını sınır illeri olarak omuzlamak zorunda kalmaktadır.

Urfa il merkezi ve ilçelerinde kamp dışında yaşayan Suriyelilerin toplam sayısı 150 bin civarında olduğu tahmin edilmektedir. Bu yüksek rakam tüm sınır illerinde olduğu gibi Urfa'da da çalışma hayatı, sağlık, barınma, eğitime dair sorunların artmasına yol açmakta, şehrin kapasitesini aşmaktadır. Bahsi geçen tüm sınır illerimizde hastaneler talepleri karşılayamaz hale gelmekte, nüfus artışından kaynaklı konut sorunu baş göstermektedir. Bunun yanı sıra, az istihdam olanaklarının olduğu şehirlerimizde, bir de iş verenler, ucuz işgücü olarak gördükleri Suriye mültecileri kaçak olarak istihdam etmektedir. Bu durum bir taraftan, geçmiş dönemde kendi şehrinde çalışma fırsatı bulan yerel halkı işsizliğe itmekte, diğer taraftan ise Suriyeli mültecilerin zor koşullarda, istismara açık bir şekilde, düşük ücretlerle çalışmalarına neden olmaktadır.

Bir başka sorun ise, resmi rakamlara yansımayan fakat sayısı oldukça yüksek olan Suriyeliler yapılan imam nikahlı evliliklerdir. Bir araştırmaya göre Kilis ilimizde boşanmaların yaklaşık %20'sinin gerekçesi Suriyelilerle yapılmış imam nikahlı evliliklerdir. Bu durum herhalükarda iki toplumdaki kadını madur etmektedir. Yukarda kısa özetini sundugumuz bu sorunlar toplumsal gerginliğin, iki toplum arasındaki önyargıların ve gruplaşmaların artmasına da neden olmaktadır.

Dört yıldır Suriye savaşının negatif etkilerini yaşayan Türkiye'de savaşın yarattığı göç gün geçtikçe kalıcılaşmaktadır. Yakın zamanda Suriye savaşının biteceğine dair bir işaret de bulunmamaktadır. Kaldı ki savaşın hemen sona ermesi durumunda bile gelen mültecilerin önemli bir bölümünün ülkelerine dönmeyeceğini benzer durumların sonuçlarından bilmekteyiz.

Devlet yetkililerinin kısa süreli ve geçici çözümleri mültecilerin ve başta Urfa olmak üzere mültecilerin bulunduğu Antep, Hatay, Kilis, Mardin, Şırnak sınır illerimizin sorunlarına çare olamamaktadır. Bu konuda kalıcı çözümlerin üretilmediği kamuoyu tarafından sıkça dile getirilmektedir.

Bütüncül bir politikanın eksikliğinden kaynaklı mülteciler meselesi tamamen sınır şehirlerinin omuzlarına yüklenmiştir. Bu nedenle yerel halk ile mülteciler arasında gerginlikler artmakta, mültecilere dair önyargılar baş göstermekte, toplumsal huzursuzluk gelişmektedir.

Tüm bu olumsuz gidişatın önlenmesi, sınır illerindeki sosyal uyum sorunlarının başgöstermesi, yerel ile merkez arasında iyi bir koordinasyonun nasıl sağlanacağına tespiti, sınır illerindeki yükün azaltılması, bu çerçevede bütüncül bir mülteciler politikasının hayata geçirebilmesi için Meclis Araştırması açılmasını arz ederiz.

Sırrı Süreyya ÖNDER
HDP Ankara Milletvekili

Nursel AYDOĞAN
HDP Diyarbakır Milletvekili

Erol DORA
HDP Mardin Milletvekili

Gülser YILDIRIM
HDP Mardin Milletvekili

Selma IRMAK
HDP Şırnak Milletvekili

Faysal SARIYILDIZ
HDP Şırnak Milletvekili

Altan TAN
HDP Diyarbakır Milletvekili

A. Levent TÜZEL
HDP İstanbul Milletvekili

Rıdvan TURAN
HDP Adana Milletvekili

Hişyar ÖZSOY
HDP Bingöl Milletvekili

Ziya PİR
HDP Diyarbakır Milletvekili

Ahmet YILDIRIM
HDP Muş Milletvekili

Ayhan BİLGİN
HDP Kars Milletvekili

Aycan İRMEZ
HDP Şırnak Milletvekili

Meral Danış BEŞTAŞ
HDP Adana Milletvekili

Nimettullah ERDOĞMUŞ
HDP Diyarbakır Milletvekili

Tuğba Hezer ÖZTÜRK
HDP Van Milletvekili

Edip BERK
HDP Diyarbakır Milletvekili

Behçet YILDIRIM
HDP Adıyaman Milletvekili

Ali Atalan
HDP Batman Milletvekili